

งานวิจัยลุ่มน้ำห้วยคอกม้า ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๐

โดย นายส่ง สารพศร และ นายนิวัติ เรืองพาณิช

บทนำ

การวิจัยเกี่ยวกับลุ่มน้ำห้วยคอกม้า ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาอิทธิพลป่าไม้ที่มีผลผลกระทบต่อการไหลของน้ำในลำธาร การสูญเสียน้ำในลักษณะต่าง ๆ ตลอดจนการกัดเซาะของดินโดยมีวิธีการรวมข้อมูลเกี่ยวกับบัญชายท่าง ๆ ของห้องที่บ้านในบริเวณลุ่มน้ำแล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของบัญชัย กับสภาพป่าหรือพื้นที่นั้น ๆ ตามหลักสถิติ ผลของการทดลอง จะช่วยให้เห็นการแก้ไขบัญชาต่าง ๆ ในการจัดหน้า และการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณที่เป็นทันน้ำลำธารให้อยู่ในระดับคุณภาพ

รายละเอียดเกี่ยวกับบัญชาและเหตุผลของการดำเนินงานได้กล่าวไว้บ้างแล้ว ใน "Preliminary Watershed Management Research in Northern of Thailand ชั้งที่พิมพ์ในวันสารบทที่ ๒๕ ฉบับที่ ๒ ปี ๒๕๐๙ และผลงานระยะแรกได้รายงานไว้ในเรื่อง "การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำที่ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่" ชั้งคงในวันสารบท ๒๕ ฉบับที่ ๔ ปี ๒๕๐๙ ฉบับนี้ผลงานที่จะกล่าวท่อไปนี้ จึงเป็นผลงานที่ต่อเนื่องจากรายงานดังกล่าวข้างต้น

อย่างไรก็เพื่อประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้ทราบถึงโครงการวิจัยเรื่องนี้ไว้ ณ ที่นั้นบ้าง ได้เริ่มโครงการทั้ยการสำรวจและวางแผนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ทั้งนี้โดยการริเริ่มของศาสตราจารย์เทียม คงกุศล อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ Mr. J.D. Sinclair ผู้เชี่ยวชาญวิจัยลุ่มน้ำประจำ USOM พร้อมทั้งผู้นำโครงการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญคนแรกคือ อาจารย์วัลลภ นรพัลลภและมีผู้ร่วมดำเนินงาน คือ อาจารย์เกษม จันทร์เก้า อาจารย์ชุมพล งามผ่องใส และคุณเฉลียว นิมนานา แห่งกรมป่าไม้ คณวิจัยได้ออกเอบริเวณลุ่มน้ำห้วยคอกม้าเป็นสถานที่ทดลอง แต่ไถลงมีอย่าง artırจังในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ก็ได้ก่อสร้าง

เขื่อนทัดดองและตึกหงส์อุปกรณ์การทัดดองทั่วๆ และเริ่มเก็บสถิติข้อมูลหงส์แท้เดือนกรกฎาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นมา ในปี ๒๕๐๘ น้ำเงินได้สร้างสถานีตรวจอาการไข้ในหนังแห่งที่บริเวณที่ทำการสถานีวิจัยลุมน้ำพร้อมหงส์ตึกหงส์อุปกรณ์ทั่วๆ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอุณหภูมิ ความชื้น ปริมาณน้ำฝน อัตราการระเหยของน้ำ และความเร็วของลม ในปี ๒๕๐๘ น้ำเงินได้มี (๑) การทัดดองเกี่ยวกับการไหลของน้ำหน้าดินและการกัดซะดินโดยน้ำในป่าธรรมชาติและป่าที่ถูกตัด (๒) เปรียบเทียบการวัดน้ำฝน ของเครื่องวัดน้ำฝนที่วางในลักษณะทั่วๆ ไปและที่ตั้งกรงและทึ่งเอียง (๓) หากความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำฝนที่ตกกับปริมาณน้ำที่ไหลในลำน้ำ (๔) หากความสัมพันธ์ระหว่างพันธุ์ร่องรับน้ำฝนและปริมาณตะกอน ในปี ๒๕๐๙ ได้เริ่มศึกษาเกี่ยวกับความชื้นและอุณหภูมิในดินโดยผึ้ง fiberglas รอบๆ บริเวณลุ่มน้ำห้วยคอกม้า และบริเวณแปลงทัดดองในระดับความลึกทั่วๆ กัน ในปี ๒๕๑๐ ได้สร้างแปลงทัดดองหากความสูญเสียดินและน้ำเพิ่มขึ้นอีก ๓ แปลงจากดินที่มีอยู่จำนวน ๙ แปลง รวมทั้งหมดเป็น ๑๒ แปลงทั้งอย่าง ในรายงานฉบับนี้ จึงนับได้ว่าเป็นรายงานผลความก้าวหน้าของงานวิจัยในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๙ และปี ๒๕๑๐ และแสดงสถิติข้อมูลบางอย่างที่ได้รับรวมไว้ดังต่อไปนี้

การตรวจเอกสาร

นับตุ้งแต่ที่คณะวิจัยได้เริ่มงานวิจัยการจัดการลุ่มน้ำที่ห้วยคอกม้าอย่างจริงจังในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ต่อมาก็ได้มีนิสิตคณะวนศาสตร์หลายนาย ได้ทำวิทยานิพนธ์ในบริเวณป่าห้วยคอกม้าซึ่งจะขอหยิบยกເຫາเฉพาะเรื่องที่จะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาผลการค้นคว้าเกี่ยวกับลุ่มน้ำเท่านั้น

นิพนธ์ ๗๙๐ (๒๕๑๐) ได้ทัดดองหากความคงทนของดิน (Soil stability) โดยวิธีการ dispersion ratio และพบว่า ค่าเฉลี่ย dispersion ratio ของคินชั้น A และ B horizon ในบริเวณห้วยแยกทุกห้วยของห้วยคอกม้า มีค่ามากกว่า ๑๕ จัตอญในประเภท erosive soil ความคงทนของคินชั้น A และ B horizon นั้นค่าสมำเสมอไม่ว่าจะเป็นผึ้งซ้ายหรือผึ้งขวาของห้วย ค่า dispersion ratio ต่ำสุดคันนเนลลี่แล้วได้ ๑๓.๖๙ ใน A horizon และ ๗.๑๙ ใน B horizon ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ๒๗.๓๑ พบในคินชั้น A horizon

เส้นย์ อกลชัยศรี (๒๕๑๑) ได้ศึกษาสมรรถนะการอุ้มน้ำสูงสุด (The Maximum Water Holding Capacity) ของอินทรีย์วัตถุในบริเวณผิวน้ำหัวยคอกม้า ได้พบว่า สมรรถนะการอุ้มน้ำสูงสุดโดยเฉลี่ยของอินทรีย์วัตถุ ในบริเวณหัวยคอกม้า ไม่มีความแตกต่างกันและอุ้มน้ำได้เฉลี่ย ๒.๕ เท่า โดยน้ำหนักแห้ง สมรรถนะการอุ้มน้ำ ของอินทรีย์วัตถุที่ผ่านการร้อนทะเบียนมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๐๐๔๗—๐.๑๕๖ น้ำ ไม่แตกต่างกันตามหลักสถิติ

สมชาย อินทโสกิ (๒๕๑๑) ได้ศึกษาความเร็วของน้ำซึมผ่านดิน (Transmission rate) ตามความลึกของดินในบ้านเดียว ของบริเวณผิวน้ำหัวยคอกม้า และพบว่าความเร็วของน้ำซึมผ่านความลึกของดินในดินชั้น A เฉลี่ย ๔๒๓ ซม. ต่อชั่วโมง และดินชั้น B ๕๒๐ ซม. ต่อชั่วโมง และในขณะเดียวกันได้พบว่า ถ้าความชื้นในดินเมื่อปริมาณมากจะทำให้ความเร็วของน้ำซึมผ่านความลึกของดินเร็วขึ้น และปรากฏการณ์เช่นนี้จะมีลักษณะตรงข้ามถ้าความชื้นลดลง

อุ่ม จิวาระนาการ (๒๕๑๑) ได้ศึกษาสมรรถนะการอุ้มน้ำของดินโดยได้เพ่งเลิง อิทธิพลของอินทรีย์วัตถุและปริมาณดินเหนียว และพบว่าปริมาณอินทรีย์วัตถุนั้นมีความสามารถอุ้มน้ำต่ำกว่าดินเหนียวในดิน และดินชั้น A มีปริมาณอินทรีย์วัตถุมากกว่าดินชั้น B ส่วนดินชั้น B มีปริมาณดินเหนียวมากกว่าดินชั้น A นอกจากนี้ได้พบว่าความสามารถในการอุ้มน้ำของดินชั้น A และดินชั้น B เฉลี่ยโดยน้ำหนักได้ ๖๑—๕๑ % โดยปริมาตร ตามลำดับ ซึ่งกล่าวได้ว่าดินชั้น A มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำกว่าดินชั้น B ตามหลักสถิติ

สวัสดิ์ คุณยพชร (๒๕๑๑) ได้ศึกษาสมรรถนะของการอุ้มน้ำสูงสุดของดินบ้านเดียว และพบว่าสมรรถนะในการอุ้มน้ำสูงสุดของดินชั้น A และชั้น B เท่ากับ ๗๙% และ ๕๗% โดยน้ำหนักหรือคิดเป็นความสูงของน้ำได้ ๒๕ และ ๔๗ ซม. ตามลำดับ และ เมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการอุ้มน้ำสูงสุดระหว่างดินชั้น A และ B นั้นปรากฏว่ามี ความแตกต่างกันในทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ คือดินชั้น A มีความสามารถในการอุ้มน้ำสูงสุด ประมาณ ๑.๖ เท่าโดยน้ำหนักของดินชั้น B

การสังเกตและการทดสอบ

(๑) สถานีตรวจอากาศ ตั้งอยู่บริเวณสถานีวิทยุอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจวัด คือ ก. เครื่องวัดน้ำฝนแบบอัตโนมัติ ฯ. เครื่องวัดน้ำฝนแบบธรรมชาติ ค. อ่างวัดการ

ระบบขึ้นน้ำ (Evaporation pan) ๑. เครื่องวัดลม ๒. เครื่องวัดอุณหภูมิ ๓. เครื่องวัดความชื้น (Psychrometer) การเก็บข้อมูลจากสถานีตรวจอากาศได้รับการเก็บข้อมูลเวลา ๙.๐๐ น. ทุกวัน และได้เริ่มนับข้อมูลมาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๐๙ จนถึงปัจจุบัน

(๒) การทดลองเกี่ยวกับการสูญเสียน้ำหน้าดินกับการกัดซึ่น เมื่อจะไصم์การวางแผนทดลองในปี ๒๕๑๐ เพิ่มเติมอีก รวม ๓ แปลง (ขนาด ๒๐ x ๕ เมตร) จากของเดิม ๑ แปลง แต่การเก็บข้อมูลในแปลงใหม่นั้นควรจะได้เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ จนนัดลองการเก็บข้อมูลในแปลงใหม่จึงยังไม่อ่านำมาวิเคราะห์รวมกับแปลงเดิมได้

(๓) การเปรียบเทียบปริมาณน้ำฝนของเครื่องวัดน้ำฝนที่คงตรงและคงเอียง การทดลองครั้งนี้ใช้คุณทัศนวิเคราะห์ที่ได้รับการอนุมัติจากสถาบันวิทยาศาสตร์ ๒๕๐๙ และได้วางเครื่องวัดน้ำฝนในรูปทรง ๑๙ เครื่องและคงเอียง ๕ เครื่อง

(๔) ความสมัพนธ์ระหว่างเนื้อทรายรับน้ำฝนกับปริมาณตะกอน ปริมาณตะกอนนั้นต้องได้โดยการระบายน้ำออกจากอ่างเหนือเขื่อนทดลอง จนเหลือตะกอนอยู่กันอย่าง และใช้ภาชนะที่ทราบปริมาตรมาก่อนเป็นอุปกรณ์ในการวัด การวัดตะกอนทำในเดือนมีนาคมของแต่ละปี

ผลของการทดลองและวิชาการ

(๑) ผังจากสถานีตรวจอากาศ จากการที่ ๑ และตารางที่ ๒ จะเห็นได้ว่าในบริเวณลุ่มน้ำห้วยยกม้าน้ำ ในปี ๒๕๐๙ มีฝนตกเพียง ๑๐ เดือน มีเพียง ๒ เดือนที่ขาดฝนคือเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ส่วนในปี ๒๕๑๐ มีเพียงเดือนเดียวที่ฝนไม่ตกคือเดือนกุมภาพันธ์เดือนที่ฝนตกซุกน้ำในปี ๒๕๐๙ ได้แก่เดือนสิงหาคม (๕๓๕.๗ มม.) ส่วนปี ๒๕๑๐ ได้แก่เดือนกันยายน (๖๖๙.๖ มม.) ส่วนปริมาณน้ำฝนที่กักมากสุดใน๙ ชั่วโมงในปี ๒๕๐๙ ตกในเดือนกันยายน คือ ๗๙.๘ มม. ส่วนในปี ๒๕๑๐ ตกในเดือนพฤษจิกายน มีปริมาณ ๑๓๖.๙ มม. ส่วนค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของอุณหภูมิหลักจะค่าเฉลี่ยรายเดือนในปี ๒๕๐๙ และปี ๒๕๑๐ ปรากฏว่ามีค่าปริมาณไม่แตกต่างกันตามหลักสถิติ

ตารางที่ ๑:— สรุปข้อมูลเกียวกับปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ ความชื้น ความเร็วลม
และการระเหยของนา ปี พ.ศ. ๒๕๐๘

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มม.)			อุณหภูมิ °F					ความชื้น ความเร็วลม และอัตราการระเหย		
	จำนวนน้ำฝน	ฝนตกมากที่สุดในวันที่	จำนวนฝนตก	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	ความชื้น%	ความเร็วลม (กม./ชม.)	อัตราการระเหยช่วงน้ำเฉลี่ย
	ฝนตกหนัก	และ ช.m.	ฝนตก	และ	และ	เฉลี่ย	และ	เฉลี่ย	(กม./ชม.)	ก่อวัน (ลบ.ช.m.)	
มกราคม	๔.๙	๕.๔	๑	๗๙.๐	๗๙.๐	๖๓.๕	๗๓.๕	๗๑.๑	๘๗.๙	๑๓.๙	๓๙๕๙.๓
กุมภาพันธ์	—	—	—	๘๔.๕	๘๔.๕	๗๐.๐	๗๐.๓	๖๐.๖	๗๓.๕	๑๖.๙	๓๙๖๙.๐
มีนาคม	—	—	—	๘๗.๐	๘๐.๕	๗๔.๖	๗๔.๖	๖๕.๕	๘๑.๙	๑๖.๗	๓๙๗๙.๐
เมษายน	๑๒.๕	๕.๖	๓	๙๐.๐	๙๐.๕	๗๖.๖	๗๖.๖	๖๘.๗	๙๒.๓	๑๓.๗	๓๙๙๖.๖
พฤษภาคม	๒๐๔.๗	๙๙.๐	๑๙	๙๓.๐	๙๒.๕	๗๗.๗	๗๗.๗	๖๖.๙	๙๔.๙	๑๔.๗	๓๙๙๔.๗
มิถุนายน	๑๑.๙	๗๙.๙	๑๙	๙๗.๐	๙๑.๐	๗๐.๐	๗๐.๕	๖๕.๕	๙๕.๕	๑๔.๙	๓๙๙๖.๙
กรกฎาคม	๒๙๔.๕	๙๓.๘	๒๐	๙๐.๐	๙๑.๕	๗๐.๗	๗๐.๗	๖๔.๕	๙๐.๙	๑๖.๖	๓๙๙๔.๕
สิงหาคม	๙๗.๗	๕.๙	๑๖	๙๔.๕	๙๔.๕	๗๐.๕	๗๓.๓	๖๕.๗	๙๐.๙	๑๖.๕	๓๙๙๖.๕
กันยายน	๓๓๑.๓	๙๙.๙	๑๕	๙๗.๐	๙๐.๐	๗๔.๐	๗๔.๐	๖๔.๐	๙๖.๕	๑๔.๙	๓๙๙๕.๓
ตุลาคม	๑๗๔.๑	๙๙.๙	๑๗	๙๕.๐	๙๙.๕	๗๔.๗	๗๔.๗	๖๔.๗	๙๗.๑	๑๓.๙	๓๙๙๔.๑
พฤษจิกายน	๑๓.๙	๙๙.๐	๕	๙๙.๐	๙๙.๕	๗๔.๗	๗๔.๗	๖๑.๔	๙๐.๙	๑.๙	๓๙๖๙.๙
ธันวาคม	๑๑.๙	๙๑.๙	๒	๙๙.๕	๙๑.๐	๗๔.๗	๗๔.๗	๖๑.๔	๙๗.๐	๑.๐	๓๙๗๙.๙
รวม	๑๕๕๑.๗	๙๙.๙	๑๐๙	๙๙.๕	๙๙.๐	๗๔๐.๕	๗๔๐.๕	๖๑๕.๑	๙๙๕.๐	๑๗๔.๓	๓๙๙๙๑.๗
เฉลี่ย	—	๙๙.๙	—	๙๙.๙	๙๙.๙	๗๔.๗	๗๔.๗	๖๑.๔	๙๗.๙	๑.๙	๓๙๙๙.๙

ตารางที่ ๒:— สรุปข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ ความชื้น ความเร็วลม
และอัตราการระเหยของนา ประจำ พ.ศ. ๒๕๑๐

๙.
๔.
๘

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มม.)			อุณหภูมิ F				ความชื้น ความเร็วลมและอัตราการระเหย			
	จำนวนนา ฝนท่วงหมอก	ฝนตกมาก ที่สุดใน วันที่	จำนวน ฝนตก	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด เฉลี่ย	สูงสุด เฉลี่ย	ความ ชื้น %	ความเร็ว ลม (กม./ชม.)	อัตราการระเหย ช่องนาเขื่อย ท่อวัน (ลบ.ซม.)
พฤษภาคม	๖.๔	๔.๖	๒	๗๗.๐	๔๕.๐	๖๗.๕	๗๐.๐	๕๕.๓	๕๑.๙	๑๖.๓	๒๑๒๔.๗
กันยายน	—	—	—	๘๗.๕	๔๔.๐	๖๔.๖	๗๖.๓	๕๕.๗	๕๑.๙	๑๖.๕	๒๑๒๗.๔
เมษายน	๙.๔	๔.๔	๑	๘๐.๐	๔๘.๐	๖๔.๐	๘๑.๘	๖๓.๕	๕๑.๙	๑๖.๕	๒๑๒๖.๒
พฤศจิกายน	๓๖.๔	๔.๔	๑	๘๗.๐	๔๙.๕	๗๔.๕	๘๓.๐	๖๗.๗	๕๑.๙	๑๖.๓	๒๑๒๗.๓
มีถุนายน	๓๖.๔	๔.๔	๑	๘๕.๐	๔๙.๐	๗๔.๐	๘๓.๐	๖๗.๗	๕๑.๙	๑๖.๓	๒๑๒๖.๔
กรกฎาคม	๓๕๗.๖	๔๔.๔	๑๙	๘๕.๐	๔๕.๐	๗๔.๐	๘๖.๒	๖๖.๓	๕๑.๙	๑๖.๓	๒๑๒๗.๔
ธันวาคม	๓๖๗.๔	๔๔.๔	๑๙	๘๗.๐	๔๙.๕	๗๔.๕	๘๗.๐	๖๗.๗	๕๑.๙	๑๖.๓	๒๑๒๖.๔
สิงหาคม	๒๙๒.๔	๔๐.๗	๒๑	๗๖.๐	๔๑.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๓
กันยายน	๒๖๙.๖	๔๗.๗	๒๖	๗๖.๐	๔๑.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๔
มีถุนายน	๒๖๙.๖	๔๗.๗	๒๖	๗๖.๐	๔๑.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๓
พฤษจิกายน	๒๔๕.๗	๔๔.๔	๑๑	๗๗.๐	๔๔.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๓
ธันวาคม	๒๔๕.๗	๔๔.๔	๑๑	๗๗.๐	๔๔.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๓
กรกฎาคม	๒๔๕.๗	๔๔.๔	๑๑	๗๗.๐	๔๔.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๓
กันยายน	๒๔๕.๗	๔๔.๔	๑๑	๗๗.๐	๔๔.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๓
ธันวาคม	๒๔๕.๗	๔๔.๔	๑๑	๗๗.๐	๔๔.๐	๖๔.๕	๗๗.๕	๖๗.๗	๕๐.๖	๒๔.๖	๒๑๒๖.๓
รวม	๒๔๐๖.๒	๔๔๔.๐	๑๔๑	๗๖๙.๐	๔๗๔.๕	๖๗๔.๖	๗๗๔.๗	๖๗๔.๗	๕๐๔๔.๗	๒๔.๖	๒๑๒๔.๖
เฉลี่ย	—	๔๔.๗	—	๗๐.๗	๔๖.๖	๖๔.๕	๗๔.๓	๖๔.๓	๕๐.๓	๒๔.๓	๒๑๒๔.๗

สำหรับปริมาณความชั้นน้ำที่ ๒๕๐๙ และปี ๒๕๑๐ พบร่วมกันที่แห่งแม่น้ำที่สุดคือเดือนมีนาคม ส่วนความชั้นสูงสุดนั้นจะพบในเดือนที่มีฝนตกชุกหรือในฤดูหนาวที่มีลมออกมากในปี ๒๕๐๙ ความชั้นสูงสุดปรากฏในเดือนธันวาคม ส่วนปี ๒๕๑๐ ความชั้นสูงสุดพบในเดือนกันยายน ในเรื่องความเร็วของลม พอยังกล่าวไว้ว่าในบริเวณนี้ไม่ค่อยจะมีพายุที่รุนแรง กล่าวก็ไม่ปรากฏว่ามีพายุที่พัดเกินกว่า ๒๕ กม.ต่อชั่วโมง ทั้งนี้ปี ส่วนเดือนที่มีอัตราการระเหยมากที่สุดคือเดือนมีนาคมและเมษายน อัตราการระเหยของน้ำเฉลี่ยต่อวันในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ประมาณ ๓๕๕๙ ลบ.ซม.ต่อวัน ส่วนปี ๒๕๑๐ ๓๖๖ ลบ.ซม.ต่อวัน

(๒) ผลจากการทดลองการสูญเสียน้ำหนักน้ำและภาระกัดเซาะ ผลของการวิจัยปี ๒๕๐๙ สรุปไว้ในตารางที่ ๓ ปรากฏว่าในบ้ำธรรมชาติมีตะกอนเฉลี่ยแล้ว ๓.๑๐ กิโลกรัมต่อแปลงส่วนแปลงที่ถูกถางมีตะกอนเฉลี่ยแล้ว ๓.๒๔ กิโลกรัม ซึ่งโดยวิธีการทดสอบตามหลักสถิติ ปรากฏว่าปริมาณตะกอนในบ้ำทั้งสองประเภท คือบ้ำธรรมชาติและบ้ำหอย็ค้าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณน้ำให้หนักน้ำพบว่าในบ้ำธรรมชาติจะมีน้ำให้หนักน้ำเพียง ๕๒๔.๓ ลิตรต่อแปลง ส่วนในบ้ำถูกถางมีปริมาณน้ำให้หนักน้ำ ๑๓๑๒.๕ ลิตรต่อแปลง ซึ่งมากกว่าบ้ำธรรมชาติถึงกว่า ๒ เท่าจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการสังเกตจากแปลงทดลองพอสรุปได้ว่า ในบ้ำธรรมชาติเรียนยอดจะสกัดกันรับน้ำฝนไว้ คืนและอินทรีย์ตุ่กที่ปักคลุ่มคืนชั้นบนในบ้ำธรรมชาติมีมากกว่าในแปลงทดลองประเภทถูกถางซึ่งหากพิจารณาจากการตรวจสอบสารข้างต้น (อุค. ฉวีวรรณฯ, ๒๕๑๑) พอยังอนุมาน ณ ที่นี้ได้ว่าบ้ำธรรมชาติมีสมรรถนะในการอุ้มน้ำสูงกว่า และจะกักเก็บน้ำไว้และเปิดโอกาสให้น้ำให้ซึมลงได้ดี

ତାରାଙ୍ଗକ ୧ :- Total of Sediment and Runoff / plot / hac.

ସମ୍ପଦ
ପତ୍ର

Plot No	Rainfall (mm.)		Wt.of Sed/plot (kg.)	Wt.of Sed/hac. (kg.)	Vol.of runoff/ plot (liter)	Vol.of runoff/ hac. (cum.)	Remark
	Vert.	tilt					
N ₁	୧୫୫୦.୯	୧୬୯୬.୯	୧.୩୫୮୮୮	୨୩୮.୩୦୯	୨୯୬.୨୫୩	୫୯.୫୩୦	Wt.of Sediment ନୀଳିରେ ନିରନ୍ତରି
N ₂			୨.୮୫୬୩୯	୩୮୮.୫୫୭	୬୭୯.୮୫୭	୮୭.୩୫୭	
N ₃			୩.୬୮୭୨୦	୫୨୫.୩୮୯	୮୭୮.୮୮୯	୧୨.୧୮୩	dry wt.
N ₄			୩.୦୯୨୨୭	୩୮୯.୨୬୩	୩୭୯.୬୯୯	୫୯.୫୬୭	N = ପାନ୍ଧରମଚାରି
N ₅			୩.୬୬୭୩୬	୮୫୯.୧୬୯	୧୮୯.୩୮୯	୨୬.୭୩୬	C = ମାତୃକଟାଙ୍ଗ
N ₆			୩.୮୯୮୨୯	୮୩୯.୮୦୯	୮୩୯.୮୫୦	୧୬.୮୫୦	ମୋହାରେ
ରାମ ନେଟ୍ଟି			୧୯.୬୨୩୮	୨୩୮୮.୮୮୮	୩୭୯୮.୮୮୮	୩୭୩.୪୮୮	ହୃଦ୍ୟାକାପକ
			୩.୭୦୩୯୬	୩୮୯.୮୯୯	୫୫୯.୨୫୬	୬୮.୫୩୬	ମଲିନ
C ₁			୧.୧୩୮୫୨	୧୫୯.୩୮୯	୨୯୯.୮୫୯	୩୬.୫୫୯	
C ₂			୫.୩୮୯୮୯	୨୬୯.୮୮୯	୫୭୯୯.୫୫୯	୫୭୭.୫୮୯	
C ₃			୩.୨୨୮୮୮	୮୦୩.୮୫୬	୮୭୯୯.୧୫୬	୧୯୯.୦୯୯	
ରାମ ନେଟ୍ଟି	୧୫୫୦.୯	୧୬୯୬.୯	୫.୮୭୬୩୩	୧୭୭୯.୮୮୮	୩୮୩୯.୮୯୯	୮୯୯.୮୯୯	
	-	-	୩.୨୩୮୮୯	୮୦୯.୮୯୯	୩୩୭୯.୮୯୯	୧୬୯.୦୯୯	

ମୂଳରାନ୍ ଏକାଙ୍ଗିତି :- Total of Sediment and Runoff/plot/ha.

二〇〇九

Plot No.	Rainfall (mm.)	Wt.of Sed/plot	Wt.of Sed/hac.	Vol.of runoff/ plot (liter)	Vol.of runoff/ hac. (cum.)	Remark
	Vert.	tilt	(kg.)	(kg.)		
N ₁	၂၀၈၄.၈	၁၀၆၄.၈	၃.၇၀၇၇၈	၅၇၄.၅၇၇၉	၂၀၇.၂၀၉	၁၀၈.၈၇၇၄
N ₂			၃.၅၇၈၇၇	၅၇၇.၅၇၇၇	၂၇၇.၀၅၇	၁၃၈.၀၀၅၉
N ₃			၃.၀၉၀၆၈	၈၈၈.၈၈၈၇၈	၁၀၈.၅၈၉	၅၈၈.၀၅၉၈
N ₄			၄.၉၂၈၅၅	၇၀၂.၅၈၈၈	၂၁၇.၄၈၈	၁၀၈.၈၀၈၈
N ₅			၄.၅၇၀၇၈	၅၇၄.၈၀၈၈	၁၀၈.၁၀၈၀	၅၈၈.၀၀၈၈
N ₆			၄.၀၈၀၈၅	၆၈၅.၀၉၉၅	၂၇၇.၂၈၈	၁၃၈.၁၂၈၈
รวม เฉลี่ย	—	—	၃၉.၅၅၈၉၈	၁၄၁၀၇.၈၄၄၅	၅၇၉၈.၈၇၈	၂၉၀၈.၈၇၈
เฉลี่ย	—	—	၄၉.၈၅၉၅၉	၁၇၄၉၇.၈၅၉၅	၂၇၀.၈၈၈	၁၃၈.၈၅၉၅
C ₁			၂၁.၂၀၉၈၈	၂၁၀.၂၀၉၈	၁၀၀၈.၂၈၈	၁၁၁.၈၀၉၈
C ₂			၄.၅၇၈၀၉	၁၇၇.၅၇၇၅	၁၀၈.၁၇၈	၁၁၈.၁၇၈
C ₃			၄.၉၅၀၅၅	၁၇၈.၈၀၅၅	၁၅၅.၁၉၅	၁၀၈.၁၉၅
รวม เฉลี่ย	၂၀၈၄.၈	၁၀၆၄.၈	၃၈.၅၅၇၅၅	၁၇၇၈.၈၅၇၅	၂၇၇.၁၀၀	၁၃၈.၁၀၀
			၄.၅၇၈၇၈	၁၇၁၀.၅၇၈၇၈	၁၀၈.၁၀၈၀	၁၃၈.၁၀၈၀

ผลของภาระน้ำที่ต้องจ่ายในปี พ.ศ.๒๕๑๐ สรุปไว้ในตารางที่ ๔ พนวจนาในบ้านธรรมชาติมีปริมาณ
คงgonเฉลี่ยแล้ว ๖.๗๔ กิโลกรัมต่อบาป ผู้ส่วนในบ้านที่ถูกดูดมีปริมาณคงgon ๔.๔๙
กิโลกรัมต่อบาป จากการทดสอบทางสถิติไม่ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ผลการวิเคราะห์พบสรุปได้ว่า บ้านที่มีหญ้าคาปกคลุมอย่างหนาแน่นและได้รับการบีบองกัน^๔
ไฟจะช่วยบีบองกันการกัดซะกินน้อยลงกว่าบ้านธรรมชาติ ส่วนในค้านการให้ลงน้ำห้ามิน
ปรากฏว่าในบ้านธรรมชาติมีปริมาณน้ำให้ลงห้ามิน ๔๖๐.๓ ลิตรต่อบาป ในบ้านที่ถูกดูด
มีน้ำให้ลงห้ามินถึง ๘๓๐.๖.๑ ลิตรต่อบาป ผลจากการทดสอบความหลักสถิติปรากฏว่า^๕
ปริมาณน้ำให้ลงห้ามินในบ้านที่ถูกดูดมีมากกว่าในบ้านธรรมชาติ และคิดว่าแนวโน้มจะเป็น^๖
เช่นนี้ตลอดไป เว้นไว้เพียงทั้งสองแห่งจะได้รับการเปลี่ยนสภาพ

สรุปผลการวิจัยทั้ง ๒ ปี ก็พอจะกล่าวได้ว่า เหตุที่จำนวนคนก่อนระหว่างแเปลงบ้าที่ถูกทางกับน้ำธรรมชาติในปี ๒๕๐๘ และ ๒๕๑๐ มีปริมาณใกล้เคียงกัน ซึ่งปกติในมีน้ำที่ถูกทางควรจะมากกว่า พอจะให้เหตุผลได้ว่า น้ำจะเป็นเพราะบ้ำจัยที่เกี่ยวกับระยะเวลา ประการหนึ่งกล่าวคือระยะเวลาระหว่างน้ำถูกเผยแพร่ต่าง ๆ (๒๕๐๙) กับเวลาที่เก็บข้อมูล (๒๕๐๘) เป็นระยะเวลาที่ผ่านมาดินถูกชะล้างเกือบหมดก่อนที่จะมีการเก็บข้อมูล ซึ่งการกัดเซาะน้ำค่อนจะมีมากเฉพาะ ๒-๓ ปีแรกก็เหตุหนึ่งคือในบริเวณน้ำที่ถูกทางมีหอยตามขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น รากของหอยคามลักษณะเป็นพื้นประสานกันแน่นเป็นการยึดกินได้อย่างดี ประกอบกับลักษณะของหอยกากชั้นซีกัน ช่วยปะทะแรงน้ำฝนได้อย่างดี บ้ำจัยที่เกี่ยวกับระยะเวลาและหอยคาน น้ำจะเป็นเหตุให้น้ำที่ถูกทางและมีหอยคามปักคลุมและปริมาณการรับกวน มีร่องรอยน้ำคานไม่เท่าหรือก่อว่ามีธรรมชาติ

ในเรื่องการให้ผลของนาหน้ากินนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ทั้ง ๒ ปี
เปลลงที่มีหญ้าคาปกคลุมจะให้น้ำมากกว่าเปลลงบ้านร่มชาติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า เปลลง
หญ้าคาอยู่ในที่โล่งแจ้งไม่มีอะไรสกัดกันเบื้องบน รากของหญ้าคานนาเคนน์ไม่ยื่นให้น้ำ
ให้ลงชั้นดินมากนัก อันเป็นเหตุให้น้ำไหลผ่านหน้ากินมากขึ้น

จากตารางที่ ๕ และตารางที่ ๖ จะเห็นได้ว่าในถูกุ忿 ก็จะหวังเดือนมิถุนายน ตั้งแต่ภาค น้ำที่ไหลผ่านหน้าดินในป่าอยู่แล้ว จะมีปริมาณมากกว่าในมาฆะธรรมชาติ ซึ่งน้ำที่ไหลผ่านหน้าดินนี้จะไหลลงสู่ลำห้วย ทำให้ระดับน้ำในลำห้วยสูงในถูกุ忿 ซึ่งถ้าหาก

ว่าในบริเวณทันน้ำลำธารมีอาณาบริเวณที่เป็นป่าหม้า Außerdem กว้างขวางแล้ว ระดับน้ำห้วย
บริเวณนั้นก็จะสูงขึ้นในฤดูฝนอันเป็นเหตุให้เกิดน้ำท่วมในฤดูฝน และทำให้น้ำในลำธาร
แห้งเสียหายในฤดูแล้ง

เป็นที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือ จากราชการที่๕ ในเดือนธันวาคมปีมานานี้ที่ให้ผล
การห้ามน้ำในป่าธรรมชาติมากกว่าป่าหม้า Außerdem อันนี้พอจะนิยามได้ว่าในเดือนพฤษภาคมนั้น
ฝนตกน้อยมากในป่าธรรมชาติซึ่งมีความชื้นคืออยู่และมากกว่าในป่าหม้า Außerdem เมื่อฝนตกมาก
ขึ้นในเดือนธันวาคมป่าธรรมชาติที่มีความชื้นอยู่ก็จะคุกช้ำบ้าน้ำฝันเพียงเล็กน้อย ส่วนป่า
หม้า Außerdem จะคุกช้ำมากกว่า ทำให้น้ำไหลตามห้ามน้ำอยู่ ปรากฏการณ์เช่นนี้ จากราชการ
ที่๖ จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มเช่นเดียวกันคงจะเห็นได้จากข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมและ
เมษายน ๒๕๑๐

ตารางที่๕ ปีมานานี้ที่ให้ผลตามห้ามน้ำดินต่อเนื่องของป่าธรรมชาติและป่าหม้า Außerdem

พ.ศ. ๒๕๑๕

เดือน	Rainfall		Vol. of Runoff/hac. (cum)			Remark
	Vert.	Tilt	ป่าธรรมชาติ	ป่าหม้า Außerdem	เฉลี่ย	
มกราคม	—	—	—	—	—	
กุมภาพันธ์	—	—	—	—	—	
มีนาคม	—	—	—	—	—	
เมษายน	—	—	—	—	—	
พฤษภาคม	๑๖๖.๙	๑๖๑.๔	๑๑.๖๗๐๐	๑๙.๖๙๘๘	๑๕.๑๙๙๔	
มิถุนายน	๒๕๗.๙	๒๗๗.๓	๑.๗๙๔๙	๔.๑๗๑๔	๒.๖๙๓๖	
กรกฎาคม	๒๓๖.๒	๒๓๐.๕	๑๒.๓๑๓๓	๓๕.๕๒๖๖	๒๔.๑๑๙๙	
สิงหาคม	๒๕๘.๕	๒๕๑.๑	๑๕.๔๙๒๓	๔๕.๗๕๑๖	๓๐.๖๐๖๙	
กันยายน	๓๐๓.๒	๒๙๘.๗	๑๒.๔๗๗๗	๓๕.๖๐๙๐	๒๔.๐๔๓๓	
ตุลาคม	๑๘๗.๐	๑๗๑.๔	๗.๔๙๙๑	๒๒.๐๙๑๓	๑๕.๗๙๐๒	
พฤศจิกายน	—	—	—	—	—	
ธันวาคม	๒๗.๒	๑๗.๐	๒.๙๑๙๙	๑.๙๓๐๙	๑.๙๗๕๔	
รวม	๑๒๕๐.๙	๑๑๙๖.๙	๖๕.๕๓๕๑	๑๖๔.๐๕๙๖	๑๖๔.๗๙๗๒	
เฉลี่ย	—	—	—	—	—	

ตารางที่ ๖ ปริมาณน้ำที่หลุดตามหน้าดินต่อเชกแตรของบ้านชุมชนและนาหญ้า

พ.ศ. ๒๕๑๐

เดือน	Rainfall (mm.)		Vol. of Runoff/hac. (cum.)			Remark
	Vert.	Tilt	บ้านชุมชน	บ้านหญ้า	เฉลี่ย	
มกราคม	—	—	—	—	—	
กุมภาพันธ์	—	—	—	—	—	
มีนาคม	—	—	—	—	—	
เมษายน	๒๑.๖	๒๓.๒	๓.๑๓๗๓	๒.๒๔๕๓	๒.๖๗๖๓	
พฤษภาคม	๒๓.๑	๒๒.๖	๒๐.๘๓๓๑	๒๔.๖๒๒	๒๗.๗๑๗๐	
มิถุนายน	๒๗.๙	๒๗.๖	๑๕.๖๗๐๕	๑๔.๒๒๕๗	๑๗.๗๔๗๑	
กรกฎาคม	๒๔.๖	๒๕.๒	๑๒.๖๑๕๗	๑๕.๒๗๗๗	๑๙.๗๕๑๓	
สิงหาคม	๒๓.๙	๒๓.๕	๑๐.๙๖๖๐	๑๐.๕๐๓๑	๑๐.๙๙๔๕	
กันยายน	๖๗.๗	๖๕.๔	๓๒.๘๗๗	๕๐.๔๒๕๕	๖๑.๗๐๗๑	
ตุลาคม	๑๑.๑	๑๔.๘	๑๐.๓๐๗	๑๙.๗๕๗๐	๑๔.๐๗๒๗	
พฤษจิกายน	๒๘.๐	๒๗.๒	๑๓.๙๕๙๐	๒๐.๙๙๐๕	๑๗.๔๑๙๒	
ธันวาคม	—	—	—	—	—	
รวม	๒๑๑๕.๗	๒๐๖๔.๒	๑๑๗.๘๕๔๒	๒๘๗.๒๖๓๑	๑๙๐๔.๐๕๙๔	
เฉลี่ย	—	—	๑๔.๙๙๑๙	๓๖.๐๓๒๙	๑๔.๔๐๗๒	

(๓) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในการรับปริมาณน้ำฝนของเครื่องวัดน้ำฝนที่ติดตั้งในรูปทรงและทรงเอียง ในปี ๒๕๑๙ จากตารางที่ ๗ ผู้รายงานได้วิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบตามหลักสถิติ เพื่อหาความแตกต่างในการรับปริมาณน้ำฝนของเครื่องรับทั้งสองตัวที่ติดตั้งในรูปทรงและทรงเอียงปรากฏผลว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในปี ๒๕๑๐

(ตารางที่ ๘) การวิเคราะห์และการสรุปผลมีแนวโน้มเช่นเดียวกับปี ๒๕๑๙ ทั้งนักพยาจสันนิษฐานได้ว่า การตอกของฝนนั้นมีทิศทางที่มาไม่เป็นทิศทางเดียวกัน ถ้าหากว่าเวลาใดทิศทางฝนขนาดนักน้ำเครื่องทรงเอียงรับปริมาณน้ำฝนทั้งคู่ได้จากเครื่องทรงเอียงก็จะมีมากกว่า เช่น

เดียวกับด้วยเวลาโดยที่ผ่านมาในรูปนี้ เครื่องทั้งสองก็จะได้รับปริมาณน้ำฝนมากกว่า เมื่อค่าเฉลี่ยของการทรงกรังกันเฉียงไม่แตกต่างกันเช่นนี้ ก็แสดงว่าทิศทางของฝนที่ตกในปีไม่คงที่ ผลการทดลองครั้งนี้เป็นการยืนยันข้อสรุปผลทำงานของเดียวกันที่คณวิจัยได้เสนอไว้ในปี ๒๕๐๙ (วัฒนา นรพัลลภ และคณะ, ๒๕๐๙)

□ □ □

๘๕๙

ตารางที่ ๓

ผลของร่องน้ำฝนทั่วๆ ไปจากการตั้ง raingage แบบ vertical และ tilt

ณ พ.ศ. ๒๕๐๕

Gage No.	Vertical mm.	Gage No.	Tilt mm.
F	1416.6	R1	1595.2
C	1390.8	1A	1548.3
R	1654.8	3A	1585.4
1	1619.7	5A	1511.5
2	1604.8	7A	1547.2
3	1598.5	10A	1485.8
4	1685.8	12A	1538.6
5	1554.7	13A	1522.1
6	1594.1	16A	1505.1
7	1615.8	เฉลี่ย	
8	1561.5	1592.1	
9	1349.0		
10	1585.1		
11	1496.4		
12	1621.6		
13	1586.7		
14	1554.8		
15	1619.6		
16	1628.5		
เฉลี่ย			
1561.6			

๒๕๘

ตารางที่ ๙

แสดงปริมาณน้ำฝนทั่วไปจากการตั้ง raingage แบบ vertical และ tilt

ณ พ.ศ. ๒๕๑๐

GageNo.	vertical mm.	Gage No.	Tilt mm.
F	2804.1	R1	2444.8
C	2846.6	1A	2420.9
R	2898.2	8A	2840.9
1	2585.1	5A	2286.6
2	2458.0	7A	2868.5
3	2449.7	10A	2803.5
4	2647.2	12A	2880.9
5	2858.8	13A	2417.9
6	2498.5	16A	2486.4
7	2896.6	เฉลี่ย	
8	2852.8	2877.7	
9	2020.2		
10	2480.8		
11	2485.0		
12	2548.7		
13	2408.2		
14	2406.4		
15	2439.4		
16	2604.7		
เฉลี่ย			2417.2

(๔) ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่รองรับน้ำฝนกับปริมาณตะกอนจากการวัดปริมาณ
ตะกอนในตารางที่ ๔ ผลของการวัดปริมาณตะกอนเมื่อปี ๒๕๐๙ ผู้รายงานได้สันนิษฐาน
ไว้ว่าแล้ว (วัลลภ นรพัลลภ และคณะ, ๒๕๐๙) จึงขอรายงานเฉพาะข้อมูลในปี ๒๕๑๐
จะเห็นได้ว่าในเนื้อที่รองรับหัวย C₃ ซึ่งมีเนื้อที่ ๕๙ ไร่ มีตะกอนตก ๒๖๐ แกลลอนในอ่าง
ทึบรองหัวย C₁ ซึ่งมีเนื้อที่ ๓๐ ไร่ วัดตะกอนได้ ๒๕๒ แกลลอน ส่วนในพื้นที่รับ หัวย
D มีเนื้อที่ ๖๕ ไร่ วัดตะกอนได้ ๒๗๗ แกลลอน แนวโน้มของตะกอนที่กันมลพิษ
เช่นเดียวกับปี ๒๕๐๙ กล่าวคือ พื้นที่ต่ำหัวย C₃ และ D แม้ว่าจะมีเนื้อที่ใกล้เคียงกัน
แต่ลุ่มน้ำ C₃ มีตะกอนมากกว่าลุ่มน้ำ D ทั้งนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า การที่ C₃ มีตะกอนมาก
นั้นอาจเนื่องมาจากการบริเวณลุ่มน้ำหัวย C₃ มีความลาดชันมากกว่าลุ่มน้ำหัวย D อย่างไรก็
การที่จะสรุปผลอย่างแน่นอนนั้นจะต้องพิจารณาในปีต่อ ๆ ไปอีก

ตารางที่ ๔ :— ปริมาณตะกอนใน หัวด้วยใน ๒๕๐๙ และ ๒๕๑๐

เขื่อน หัวย	Catchment area (ไร่)	ขนาดของ อ่างเก็บน้ำ (เมตร)	ปริมาณตะกอน		หมายเหตุ
			(แกลลอน)	๒๕๐๙	๒๕๑๐
C ₁	๙๐	๖×๖	๓๖๑	๒๕๒	ลังอ่างเก็บ
C ₃	๕๙	๖×๘	๑๓๒๘	๒๘๐	ตะกอน เดือน มีนาคม ทุกปี
D	๖๕	๖×๑	๒๙๒	๒๒๗	

สรุป

ผลงานนวัตกรรมที่ผู้รายงานได้เสนอมาเป็นการรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลในปีที่ ๒
และ ๓ ซึ่งถือว่าเป็นภาคแรกของโครงการ ในการรายงานครั้งนี้ยังขาดผลงานที่เกี่ยวกับการ
วิเคราะห์ทำความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำฝนที่ตกในปี และการไหลของน้ำในลำน้ำ
ซึ่งผู้ดำเนินงานกำลังวิเคราะห์ผลอยู่

คณะวิทยาศาสตร์ที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลุ่มน้ำห้วย คือกما็กคือ ความสมดุลของน้ำ (water balance) ได้แก่ การรายน้ำ การซึ่งเรือนยอดและปริมาณน้ำที่ต้น นอกเหนือไปจากปริมาณน้ำฝน การไหลของน้ำหน้าตันและอัตราการระเหยของน้ำซึ่งจะวิจัยกำลังดำเนินการอยู่แล้ว

เอกสารอ้างอิง

๑. นิพนธ์ ทั่งธรรม การหากความคงทนของดินบริเวณลุ่มน้ำห้วยกอกม้า โดยอาศัย dispersion ratio วิทยานิพนธ์คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีนาคม ๒๕๑๐
๒. วัลลภ นรพลลักษณ์ และคณะ การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำห้วยโดยปุยจังหวัดเชียงใหม่ วันสารบทที่ ๒๔ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๗
๓. สถา สรรพศรี การวิจัยการจัดการลุ่มน้ำในภาคเหนือของประเทศไทย วันสารบทที่ ๒๔ ฉบับที่ ๒ เมษายน ๒๕๐๙
๔. สวัสดิ์ คลุยพัชร์ สมรรถนะในการอุ่มน้ำสูงสุดของดินบ่าดินเข้าลุ่มน้ำห้วย กอกม้า วิทยานิพนธ์คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีนาคม ๒๕๑๑
๕. สมชาย อินทโถกติ การหากความเร็วของน้ำชีมผ่านตามความลึกของดินบ่าดินเข้าลุ่มน้ำห้วยกอกม้า วิทยานิพนธ์คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีนาคม ๒๕๑๑
๖. เสนีย์ ถกลิขัชัยศรี การสมรรถนะการอุ่มน้ำสูงสุดของอินทรีย์ที่ตุบบริเวณลุ่มน้ำห้วยกอกม้า วิทยานิพนธ์คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีนาคม ๒๕๑๑
๗. อุ่น ฉิวราภากา ความสำคัญของอินทรีย์ตุบและปริมาณ Clay ที่อัสมรรถนะการอุ่มน้ำของดินห้วยกอกม้า วิทยานิพนธ์คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีนาคม ๒๕๑๑